

פנינים נפלאים ומתוקים על הפרשה

זרע שמשון

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שהבין המקביל האלקי הקדמון
רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מברסלב זכר צדיק וקדוש לברכה.
אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פרשת האזינו שבת תשובה תשפ"ז • גליון 414

תורת שמשון

ישראל אינם אומרים שירה ביום כפור אך המלאכים אומרים

האם המלאכים יכולים לומר שירה ביום שאין בני ישראל אומרים? • ומדוע הם מכבדים את בני ישראל לומר שירה לפניהם? • ומה קורה ביום כפור, מי אומר שירה, ומי אינו אומר, ומדוע?

ומתרא רבנו הזרע שמשון זלה"ה את דברי התוספות באופן נפלא:
על פי דברי המדרש (ילקוט שמעוני רמז ת"ד) על הפסוק (ישעיה ו, ג) 'וְקָרָא
זֶה אֵל זֶה', שכותב שהמלאכים נוהגים כבוד זה בזה, והקטן אומר לגדול
להתחיל לומר שירה, וזה מה שפרש שם בתרגום יונתן 'ומקבלין דין
מן דין', כלומר שהמלאך שמשורר מקבל הזמנה לכהן מחברו.
ועוד מובא במסכת חלין (שם): חביבין ישראל לפני הקדוש
ברוך הוא יותר ממלאכי השרת, שישראל מזכירין את השם
לאחר שתי תבות, לאחר 'שמע ישראל', ומלאכי השרת לאחר
שלשה תבות.

ולומד רבנו הזרע שמשון מתוך שני מאמרי חז"ל
הנזכרים רעיון מחדש:

שהשעם שאין מלאכי השרת אומרים שירה עד שיאמרו
ישראל, הוא מפני שישראל גדולים ממלאכי השרת כנזכר,
ומלאכי השרת מכבדים אותם שהם יאמרו שירה ראשונה,
כפתוב בילקוט לעיל, שהמלאכים מכבדים את הגדולים מהם.
אך כל זה נאמר דייקא ביום שבין ישראל ובין המלאכים
אומרים שירה, אבל אם בני ישראל אינם אומרים שירה ביום
זה, אזי יכולים מלאכי השרת לומר שירה לבדם, ואינם צריכים
להמתין שבני ישראל יאמרו שירה.

ועתה מובנת שאלת המלאכים, מדוע בני ישראל אינם
אומרים שירה, כי המלאכים רצו להמתין לבני ישראל
לכבדם שיאמרו שירה תחלה, אך כשראו שישראל אינם
אומרים שירה, שאלו על כך לפני הבורא, ולאחר שהשיב להם
שישראל אינם יכולים לאמרה באותו יום, אומרים הם לבדם שירה, וכדברי
התוספות בערכין. ומעתה מישבת שיטת התוספות, כי אכן המלאכים
אומרים שירה למרות שבני ישראל אינם אומרים.

(זרע שמשון פרשת אמור אות ח)

מובא במסכת ראש השנה (לב, ב) שאמרו מלאכי השרת לפני
הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, מפני מה אין אומרים לפניך
ישראל שירה בראש השנה וביום הכפורים, אמר להם, אפשר
מלך יושב על כסא דין וספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו,
וישראל אומרים שירה. דהיינו שאין מתאים שיאמרו שירה
בימים מתוחים אלו.

ומביא רבנו הזרע שמשון זלה"ה קושיא שרבים התחבטו
בה: מה אכפת למלאכים אם ישראל אינם אומרים שירה
בראש השנה ויום כפור, ומדוע שואלים על כך לפני הבורא
יותר משאר מצות. ובספר 'עיון יעקב' כתב לתרא, על פי דברי
חכמינו במסכת חלין (צב, ב), שהמלאכי השרת אין אומרים
שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה, ובעבור כך הם
שואלים מדוע ישראל אינם אומרים שירה למטה, כי ברגע
שישראל אינם אומרים, גם הם אינם יכולים לומר.

אך לעמדת דברי העיון יעקב, מביא רבנו הזרע שמשון
זלה"ה את דברי בעלי התוספות במסכת ערכין (י, ב) שכתבו,
שמתוך שאנו רואים שמלאכי השרת אינם שואלים על עצמם,
מפני מה אין אנו אומרים שירה, משמע שהם עצמם כן
אומרים שירה אף בראש השנה ויום כפור. ולכן מסיק
התוספות שאין ללג את החלקים בתפלה המדברים בענין
שירת המלאכים 'והחיות ישורו וקרובים יפארו' וכדומה,
כי אכן המלאכים אומרים שירה בראש השנה ויום הכפורים.

ומקשה רבנו הזרע שמשון על דברי התוספות הנזכרים:

שהרי במקרא רואים מפורש שאין המלאכים אומרים שירה עד שיאמרו
ישראל, ואם כן משמע שאינם אומרים שירה בראש השנה ויום כפור,
שהרי גם ישראל אינם אומרים שירה, ואיך מסיק התוספות שהמלאכים
כן אומרים שירה.

מובא גדולה לשנה מתוקה
זרע שמשון

לומדים
זרע שמשון

תורמים
ורואים ישועות
אל תחמיצו!

02-80-80-500
347-496-5657

הספר שמחולל פלאות.
אלפים נושעו בהבטחתו.

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

אברהם קלינוביטש קלמן בן מאטיל וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
יעזק בן חלל פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
אליהם בן אסתר ורפאל בן סופר פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
תמרה בת אביב פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
יוסף בן לאה חלל פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
ברוך צבי נסים בן שושנה לאה פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
שלמה בן שרה - מיכאל בן פרחיה פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
יודיה בנימין בן חלל פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה

ברכת המחבר
מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

פעילי נסמך הר"ח רבי אשר ענזל בן הר"ח רבי יעקב שלמה נאדשטיין ז"ל
נפ"ל פ"ק יום הקדוש הנס"ג הקדש כ"י בני חר"ה רבי יעקב שלמה נאדשטיין ז"ל
וחזו חר"ה רבי נחמן בנימין נאדשטיין ז"ל חתן חר"ה רבי יעקב שלמה נאדשטיין ז"ל
פ"ק חר"ה רבי אברהם בנימין ב"ר מיכאל משה יהודה ויצחק ב"ר ז"ל
אברהם פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
פ"ק משה בן אברהם חלל פשענו טובה ומנוחה וזונו חיה בת דבורה וכל יוצאי ישוב פשענו טובה ומנוחה
פ"ק גבריאל בן בלבל ז"ל נפ"ל יום הקדוש הנס"ג
פ"ק חסדא הדיקט דורה בת אסתר ע"ה נפ"ל יום הקדוש הנס"ג
פ"ק ספר ח' וזונו חר"ה רבי בנימין בן חביבה יוסף שרה שרגו ז"ל נפ"ל יום הקדוש הנס"ג

הקדוש ברוך הוא מרבה לסלח אף על המצוה שהיה יכול לקיים בשעת העברה

כתב הרמ"ע (בספר עשרה מאמרות) בפרק כ"ב מפאמר חקור דין חלק א', שהעובר עברה שוגה בכפלים, האחד, מעשה העברה, והשני, שאלו נמלט ממנה, היא נחשב למצוה רבה, מלבד בטול מצוה אחרת שהיה אפשר לקיים באותה שעה, עכ"ל.

נמצא, שמי שחטא ונתחרט ושב בתשובה, הוא עושה עתה בתשובתו מה שהיה לו לעשות קדם שחטא, שמיד שבא לידו העברה, היה לו להמלט ממנה מתחלה, אבל עם כל זה, יש לו עדין שגגה והפסד מהמצוות אחרות שהיה יכול לקיים באותו זמן שעשה העברה, שמאלו אין לו ידיעה, ואינו יכול להתחרט מהן. ואף על פי כן, הקדוש ברוך הוא מוחל לו על הכל. ומשום הכי דיק שפיר לומר 'כי ירבה לסלוח', שלא די שישלח על גוף העברה, אלא אף על המצוות שהיה יכול לקיים בשעת העברה. (פרשת וילך אות ד)

המחילה היא על ידי אבינו שבשמים ועל כן עושה בה לפנינו משורת הדין

'ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים. כלומר בין אב לבן אין האב עומד על קו הדין דאדרבא אמרינן (קידושין לב, א) אב שמחל על כבודו כבודו מחול, והכי נמי אמרינן בבבא מציעא דף קלו (עמוד ב) דאבא לגבי בריה אחולי אחיל, והוא הוא המחול ולא היום שנאמר וזרקתי עליכם וכו'. (עניני תשובה פרשת אחרי אות א)

הקדוש ברוך הוא מפליא חסדו עמנו ביום הכפורים ואפשר לתקן כל הפגמים

'שהנה לתקן כל הפגמים שעבר בכל השנה נראה דבר בלתי אפשר, שהרי בכל יום ויום החובה מטלת עליו לתקן מלבדו של אותו היום וכיצד יעשה מי שהרבה לחטא ולקלקל, אלא שהקדוש ברוך הוא הפליא חסדו עמנו ונתן לנו יום הקדוש של יום הכפורים והוא מכפר לשבים בו בתשובה

מכל הפגמים, כי ביום הזה דוקא בסגלת יום זה דוקא. (עניני תשובה פרשת אחרי אות א)

הקדוש ברוך הוא מעיד ונותן כח למי ששב בתשובה שלא ישוב לזה החטא לעולם

'ומה שכתב הרמב"ם בפרק ב' מהלכות תשובה (הלכה ב) ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם. אפשר לומר שאינו מתנאי של התשובה, אלא הבטחה טובה למי ששב בתשובה שאם יתחרט לגמרי הקדוש ברוך הוא יעיד עליו דהינו שישלח לו עזר וסיוע כדי שלא יחזור לפל בחטא. (עניני תשובה פרשת אחרי אות א)

גמר חתימה טובה

ביום הכפורים אף על ידי תשובה מיראה זדונות נעשים זכויות

וזו שאמר הכתוב, 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם' וכו', כלומר, בשאר ימות השנה, אי אפשר שישתלקו העברות לגמרי, אם לא על ידי התשובה גדולה מאהבה, ואין כל אדם חוטא ופושע יכול לזכות בזה כל כך בנקלה, ולכן הזדונות נעשות שגגות לבד. אמנם, ביום הקדוש הזה נעשו זכויות, 'כי ביום הזה' דוקא 'כפר עליכם', ומהו ענין כפרה זו, לטהר אתכם מכל חטאתיכם, שכל השגגות ישתלקו ויהיו נעשים זכויות, כמו התשובה מאהבה שמגעת 'לפני ה' ממש, וזהו 'לפני ה' תטהרו'. (פרשת אחרי אות ב)

רק על ידי בכיה ותחנונים אפשר להנצל מהחטא

שהאדם, כששומע התוכחה, מתחרט ואומר בלבו לא אחטא עוד, ואם יחזור לסורו, מה הועילה התחרטה, והוא דומה לאשה שיולדת וקוברת, או מתעברת ומפלת. ואם אחר כך יאמר, הייתי רוצה לשוב, אבל פחז יצרי עלי ולא יכלתי, הינו הרמיה שיש לו ברוחו, שפשיטא הוא שאדם מעצמו אינו יכול להנצל מהיצר הרע, אלא צריך שיעשה הכנות טובות להתרחק מהחטא, ויתחנן ויבכה לפני בוראו שיצילנו. (פרשת אחרי עניני תשובה אות ה)

